

CLOSE READING

LESKAART

Titel: De Gorgels en de grote operatie

Schrijver: Jochem Myjer

Doelgroep: groep 4-5

Let op: lees het boek eerst helemaal voor.

Pak hier bijvoorbeeld 2/3 dagen voor.

Kwalitatieve analyse: de tekststructuur is voor het grote deel duidelijk.

Er wordt in het boek één uitstapje gedaan naar een compleet andere locatie.

De verbanden tussen de karakters worden in dit boek niet uitgebreid toegelicht door de schrijver. Dit is in voorgaande boeken gedaan en er wordt verondersteld dat je daar al van op de hoogte bent. Daar zit in dit boek de uitdaging in.

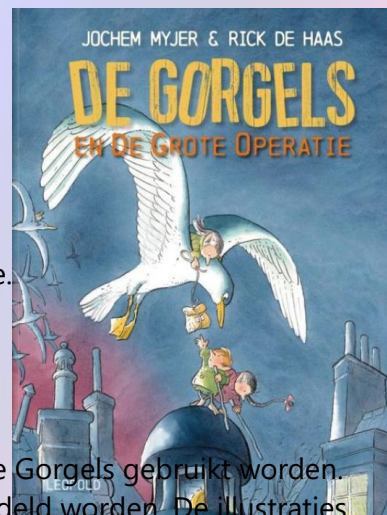
De taalkenmerken die van belang zijn, zijn de typische woordjes die door de Gorgels gebruikt worden. Dit kan verwarrend zijn voor de kinderen en moet door de leerkracht gemodeld worden. De illustraties passen erg goed bij de tekst.

Over het algemeen komt de tekst uit op een gemiddeld niveau.

Kwantitatieve analyse: het hele boek is erg veel voor de kinderen om te lezen. Daarom zou het goed zijn als de leerkracht het boek minimaal 2 keer voorleest. De leesbaarheid van de tekst is goed te doen voor kinderen uit groep 4-5. Koppel hier eventueel voor de zekerheid een goede en slechte lezer aan elkaar zodat er hulp geboden kan worden.

Lezer-taakfactoren: er is denk ik nog weinig voorkennis omdat er in de groepen 3/4 nog weinig natuuronderwijs is.

Alle streepjes bij de sessies zijn lessuggesties. Kies uit wat jou aanspreekt en past bij je groep.

Naam

Bobba

Dukko de Doorsluisgorgel

Grijze Gorgel

Rilbibberbrutelaartjes

Belia

Waakgorgel

Doorsluisgorgel

Omagorgel

Geneesgorgel

Waakgorgeltrainer

Waakgorgel-in-opleiding

Functie

Waakgorgel van Melle

Hij geeft belangrijke boodschappen door

De grote baas van de Gorgels

Wezentjes die de griep brengen en mensen ziek maken

Waakgorgel van Limoni

Een Gorgel die een mensenkind bewaakt.

Zij geven belangrijke boodschappen door

Zorgt voor de gewonde Gorgels

Maken medicijnen om de kinderen beter te maken

Een Gorgel die waakgorgels-in-opleiding traint

Gorgels die leren om een Waakgorgel te worden.

Sessie 1: Wat zegt de tekst?

- Voorlezen hele boek. (in 2 dagen eventueel)
- Wat gebeurt er in grote lijnen in het verhaal? Vertel/teken het verhaal na: begin/midden/eind. (Melle en Limoni worden aangevallen, de Gorgels ontvangen een oplossing, Melle wordt beter en Limoni wordt alsnog ziek).
- Waar speelt het verhaal zich allemaal af? Dit kun je vrij laten of per pagina laten benoemen. Probeer de kinderen zoveel mogelijk specifiek te laten zijn in hun antwoorden. (Goede antwoorden kunnen zijn: op de daken van de huizen in de stad, in de slaapkamer van Melle, dak Melles huis, op de stoep, onderweg naar het Eiland, woonkamer, op de veerboot, het strand/de duinen, onder de konijnenholen, de klas van Melle.
- Over wie gaat het?

Sessie 2: Hoe wordt het in de tekst gezegd?

- Voorlezen hele tekst, met de volgende vragen: de Gorgels gebruiken soms gekke woordjes die wij niet kennen in ons woordenboek, maar we kunnen er wel stukjes uit herkennen.
Taalgerichte vraag: wat betekent zwijgelestiltiestiltie?
Taalgerichte vraag: wat betekent teruggelareisretoerie?
- Alle Gorgels hebben dezelfde roep. Zoek deze op in het boek. (Hakkelabambam)
- Geef elk tweetal een kopie van twee naast elkaar gelegen bladzijdes. Laat de kinderen in de tekst onderstrepen, wat op de illustratie te zien is. Eventueel doordraaien als het vlot gaat.
- Laat de kinderen zoeken naar alle Gorgels en hun taak/functie benoemen. Je kunt dit helemaal open laten, of al een lijstje met namen en functies geven zodat het gericht wordt. (zie eind document)
- Coöperatieve werkvorm: je maakt een groepje van +- 4 kinderen. Ze krijgen een dobbelsteen. Elke zijde staat voor een W-woord.
1 = wie, 2 = wat, 3 = waar, 4 = hoe, 5 = wanneer, 6 = waarom
Opdracht: bedenk een vraag met het w-woord dat je gedobbeld hebt. Het antwoord moet in de tekst terug te vinden zijn. Differentiatie: mocht je niks kunnen bedenken, dan dobbel je nog een keer. Als iedereen een vraag bedacht heeft, laat je de vraag rouleren en iedereen geeft een antwoord.
Modellen: doe er eentje voor.
- Pak boek 1 of 2 van de Gorgels erbij. Dit zijn echte leesboeken. Laat de kinderen op zoek gaan naar verschillen tussen deze twee boeken.
Bijvoorbeeld: plaatjes in het leesboek zijn kleiner en minder. Er zit minder tekst in het prentenboek. Het prentenboek is groter. Het leesboek is dikker. Het prentenboek is meer gericht op voorlezen dan het leesboek. Het tekstniveau is hetzelfde.
- Ga op zoek naar de bijnaam van Melle. (Kleine krulman)

Sessie 3: Wat is de diepere betekenis van de tekst?

- Waarom heeft de schrijver voor deze titel gekozen? Wat is de grote operatie? (het verslaan van de Rilbibberbrutelaartjes)
- De schrijver is het verhaal op de eerste twee bladzijdes spannend begonnen. Hij doet dit door een bepaalde sfeer te creëren. Hoe heeft hij dit gedaan? (het stormt en het is nacht).
- Hoe voelt Melle zich in het midden van het verhaal en hoe voelt hij zich aan het einde van het verhaal? Hoe komt dat? (Hij was ziek en aan het eind was hij weer beter door de Steun).
- Wanneer was het probleem opgelost? (Toen de Geneesgorgels terugkwamen en alle kinderen konden genezen).
- Kun je bedenken hoe de kinderen op een andere manier beter gemaakt hadden kunnen worden?

